

ข่าว

กรมส่งเสริมสหกรณ์

ส่วนเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์

โทร. 0 2241 5885 โทรสาร 0 2241 5885

[http:// www.cpd.go.th](http://www.cpd.go.th)

กรมส่งเสริมสหกรณ์ผนึกกำลังกรมวิชาการเกษตร

ถ่ายทอดวิชาการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองสู่สมาชิกสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ ประสาน กรมวิชาการเกษตร ส่งเจ้าหน้าที่มา อบรมเพิ่มความรู้ วิชาการ ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองและถั่วเขียวให้แก่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อนำไปขยายผลในการถ่ายทอดสู่สมาชิกสหกรณ์ ได้พัฒนากระบวนการ ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง-ถั่วเขียวให้มีคุณภาพ และแก้ปัญหาเมล็ดพันธุ์ พิษขาดแคลน

นายสมชาย ชาบุญรงค์กุล อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เปิดภายหลังร่วมพิธีลงนามข้อตกลงความร่วมมือเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์แบบบูรณาการ ระหว่างกรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมวิชาการเกษตร และภาคเอกชน ว่า ปัจจุบัน ความต้องการ ใช้เมล็ดพันธุ์ดีของเมล็ดถั่วเหลือง และ ถั่วเขียวในประเทศไทยมีจำนวนมาก แต่ปริมาณของผลผลิตในรูปของเมล็ดพันธุ์มีน้อย มาก เนื่องจากที่ผ่านมาขาด ขั้นตอนภายหลังจากกรมวิชาการเกษตร ได้ทำการวิจัยเสร็จ แต่การส่งต่อไปยังแหล่งที่จะผลิตเมล็ดพันธุ์ยังไม่มี และเมื่อมีการปรับโครงสร้างภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำให้ศูนย์พันธุ์พืชรับผิดชอบเรื่องพันธุ์ข้าวเพียงอย่างเดียว ส่งผลทำให้เมล็ดพืชชนิดอื่นๆ โดยเฉพาะถั่วเหลือง และถั่วเขียวขาดแคลน เกษตรกรมีปัญหามากในการไปซื้อหาเมล็ดพันธุ์จากท้องตลาด ซึ่งเป็นเมล็ด พันธุ์ที่ไม่บริสุทธิ์ และ ไม่มีคุณภาพ ขณะเดียวกันเมื่อกรมวิชาการเกษตร ทำการ วิจัยได้พันธุ์ ที่ดีออกมา แต่การที่ถ่ายทอด สู่เกษตรกร หรือส่ง ให้เกษตรกร ได้มีโอกาสใช้เพื่อขยายพันธุ์ต่อ นั้น มีน้อยมาก ดังนั้น กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้เล็งเห็นว่ายังมีหลายสหกรณ์ที่มีศักยภาพและมีความสามารถเป็นผู้ผลิต เมล็ดพันธุ์ที่ดี เนื่องจากมีโรงงานและ เครื่องมือที่จะปรับปรุงสภาพเมล็ดพันธุ์ และมีความพร้อมทางด้านเงินทุน กรมฯ จึง มีนโยบายที่จะช่วยให้เกษตรกร ได้มีแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์ที่ดี โดยใช้ขบวนการสหกรณ์ มาเชื่อมต่อกับงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตร เมื่อ หน่วยงานของกรมวิชาการเกษตรสามารถ ผลิตเมล็ดพันธุ์ดี ก็ส่งต่อไปยังสหกรณ์เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์จำหน่าย ทั้งนี้ เมื่อสหกรณ์ผลิตเมล็ดพันธุ์ได้ แล้ว จะ ส่งกลับมาให้กรมวิชาการเกษตรตรวจสอบคุณภาพก่อนที่จะแจกจ่าย ให้สมาชิกสหกรณ์นำเมล็ดพันธุ์ดีไปใช้ ซึ่งเป็นประเด็นที่จะช่วยแก้ไขปัญหามลพิษที่ขาดแคลนและด้อยคุณภาพให้กับสมาชิกสหกรณ์ และเกษตรกรทั่วไป

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ กล่าวว่า ขณะนี้มี 19 สหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งเชื่อว่า จะสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ดีได้ไม่น้อยกว่า 3,000 ตันในปีนี้ เนื่องจากหน้าแล้งในช่วงปีหน้า และหน้าแล้งในช่วงเดือนธันวาคมนี้ เป็นช่วงที่รัฐบาลจะปรับระบบการผลิตข้าว จะให้ใช้พืชตระกูลถั่วเข้าไปช่วย แต่ในปีที่ผ่านมาไม่สามารถทำได้เพราะไม่มี เมล็ดพันธุ์ถั่ว ส่วนเรื่องคุณภาพ เป็น สิ่งที่กรมฯ คำนึงอยู่เสมอ เพราะเกษตรกร ที่จะเป็นผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ จะต้องมีการดูแลอย่างใกล้ชิด โดยจะเข้มงวดให้เกษตรกร ผลิตเมล็ดพันธุ์ที่มีชีวิต เพื่อที่จะสามารถนำไปปลูกต่อได้ ซึ่งต่างจากเมล็ดพันธุ์ทั่วไปที่นำไปเพาะเป็นถั่วงอก จะไม่คำนึงถึงเรื่องคุณภาพ ฉะนั้น กรมฯ จึงได้มอบหมาย ให้เจ้าหน้าที่เร่ง ทำงานอย่าง ใกล้ชิด โดยมีการตั้งคณะทำงานร่วมกัน ทั้งสองหน่วยงาน ซึ่งมีนายโอภาส กลั่นบุศย์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นประธาน และมีการจัดงบประมาณจัดการอบรมความรู้อย่างเข้มข้น ขณะเดียวกันก็มีการประสานงานไปยังกรมวิ ษการเกษตร เพื่อส่งวิทยากรมา ทำงาน ควบคู่กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ในการ ถ่ายทอดความรู้เรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ ให้กับสมาชิกสหกรณ์ และเกษตรกรทั่วไป

“ อย่่างไรก็ตาม ได้ให้นโยบายเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ว่า 5 ครั้งแรกที่มีการอบรมความรู้ วิทยากร จะใช้จากกรมวิ ษการเกษตร จากนั้นใน ครั้งที่ 6-10 จะใช้วิทยากรจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยมีวิทยากร จากกรมวิ ษการเกษตรเป็นที่เลี้ยง และหลังจากนั้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์จะต้องเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่สมาชิกสหกรณ์ได้เอง ฉะนั้น ภายใน 10 ครั้งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์จะต้อง ฝึกฝนตัวเองให้มีความรู้เรื่อง การผลิตเมล็ดพันธุ์ เท่าเทียม กับเจ้าหน้าที่กรมวิ ษการเกษตร จากนั้น จึงจะออกไปทำงาน ถ่ายทอดความรู้ ให้กับสมาชิกสหกรณ์ได้ต่อไปในอนาคต ”

นายสมชาย กล่าวอีกว่า การส่งเสริมเพื่อเพิ่มพื้นที่ปลูกถั่วเหลืองนั้น การใช้กากถั่วเหลืองเพื่อนำมา ทำอาหารสัตว์มีปริมาณเกือบ 2 ล้านตันต่อปี การส่งออกผลผลิตมีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปี จากเดิมเมื่อปี 2537 ใช้ถั่วเหลืองประมาณ 9 แสนตัน วันนี้ใช้ประมาณ 1.9 ล้านตัน ขณะที่ผลผลิตประเทศไทยมีประมาณ 2 แสนตัน ที่เหลืออีก 1 ล้านกว่าตัน ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ หากเราต้องการลดปริมาณการนำเข้าถั่วเหลืองนั้น สามารถทำได้ เพราะพื้นที่ ทั่วประเทศไทย สามารถ ปลูกถั่วเหลืองได้ แต่จะทำได้ให้เกษตรกรมีแหล่ง ผลิตเมล็ดพันธุ์ดี สามารถส่งขายได้ในราคาที่คุ้มการลงทุน ดังนั้น ถั่วเหลืองเป็นพืช ชนิดหนึ่งที่ยังมีโอกาส เดิบโต ถ้าปล่อยให้เกษตรกรปลูกข้าวแต่มีคู่แข่งทั่วโลก เราต้องหันกลับมา มองหาพืช ชนิดอื่น ที่ประเทศไทย สามารถก้าวสู่การ เป็นผู้นำ ซึ่งเป็น เรื่อง ที่จะต้องให้ความรู้ แก่เกษตรกร ได้มีข้อมูล ในการตัดสินใจ นอกจากนี้ การทำงานบูรณาการร่วมระหว่างกรมส่งเสริมสหกรณ์ และกรมวิ ษการเกษตร จะไม่หยุดอยู่ แค่โครงการเมล็ดพันธุ์ถั่วเท่านั้น แต่ยังมีโครงการพืชชนิดอื่นๆ ที่จะทำร่วมกันในอนาคตต่อไป